

جنگ چگونه ولادیمیر مایاکوفسکی را متحوّل ساخت؟

جنگ چگونه ولادیمیر مایاکوفسکی را متحوّل ساخت؟

ترجمه عالمه میری

ولادیمیر مایاکوفسکی شاعر بزرگ انقلاب اکتبر بود. این شاعر جوان فوتوریست^۲ در اوان جنگ جهانی اول، پیش از آنکه به درک و دریافت حقیقت واقعی آن نائل آید، با روح و فضای جنگ کنار آمده بود. دیروز نود و پنجمین سالگرد خودکشی ولادیمیر مایاکوفسکی بود^۳ اهمیت نقش کلیدی جنگ جهانی اول در شکلدهی شخصیت او، امروزه به نظر، برجسته تر می‌نماید. این جنگ منجر به انقلابی در امپراتوری روسیه^۴ (شوروی) سابق شد که زندگی آینده شاعر - و مرگ - و همچنین تاریخ کشورش و جهان فراتر از آنرا تعیین کرد. مایاکوفسکی با کوله باری از خاطرات و تجربه‌های دوران کودکی، وارد جنگ جهانی اول شد؛ از جمله: بزرگ شدن در گرجستان، در حاشیه امپراتوری، ناآرامی‌های انقلابی ۱۹۰۵ که در وطنش رنگ ضداستعماری به خود گرفت؛ فقر و زندگی سخت در مسکو، عضویت در حزب بلشویک، زندان، و نخستین تجربه‌های هنری. او در نهایت به موضع ضدجنگ می‌رسید، اما نه قبل از آنکه جذب ایده‌های نفرت‌انگیز و نظامی‌گرایانه شود.

سال‌های آغازین

نخستین جنگی که سن^۵ و سال مایاکوفسکی اجازه می‌داد که به یاد آورد، درگیری روسیه^۶ و ژاپن در سال‌های ۱۹۰۴-۱۹۰۵ بود. در پس‌زمینه شکست‌های ارتش روسیه^۷، جنبش ضدامپریالیستی رشد کرد. شاعر بعدها از همدردی‌های خود با جنبش ملی گرجستان در آن زمان یاد کرد. در اجتماعات و تظاهرات شرکت می‌کرد. معلم کلاسش به خاطر می‌آورد که چگونه مایاکوفسکی به‌طور چشمگیری تغییر کرد، «هیجان‌زده شد، با چشمانی پرشور که هیچ چیزی را در اطراف خود متوجه نمی‌شد». شکست امپراتوری روسیه^۸ در آن جنگ یکی از دلایل انقلاب ۱۹۰۵ بود؛ قیام کارگران در مسکو و دیگر مناطق که برای نخستین بار نظامی از شوراها (سُویِت‌ها) را شکل‌داد و سرانجام با سرکوب ارتش تزار مواجه شد. برای مایاکوفسکی، این یک انقلاب بود، یک شعر بود. «شعرها و انقلاب، به نوعی در ذهنم به هم گره خورده بودند.» تحت‌تأثیر سیاسی

خواهر بزرگ‌ترش، لیودمیلایا، به بلشویک‌ها پیوست.

در سال ۱۹۰۶، با مرگ پدرش، مایاکوفسکی همراه با مادر و دو خواهرش به مسکو نقل مکان کرد. مادرش الکساندرا آلکسیونا به یاد می‌آورد: «شهر بزرگ زندگی خودش را داشت، و ما در بین میلیون‌ها نفر تصمیم‌گرفتم برای بقا و آینده‌شان بجنگیم». شاعر آینده با انجام صنایع‌دستی امرار معاش می‌کرد و هم‌زمان به تحصیل در مدرسه ادامه می‌داد، اما عمدتاً ادبیات سیاسی خواند. او در کارهای تبلیغاتی شرکت می‌کرد، سعی می‌کرد شعر بگوید و در نهایت به زندان افتاد و در آنجا به بررسی رابطه میان هنر و مبارزه سیاسی پرداخت.

بنظر او روش مارکسیستی بدون زیبایی‌شناسی جدید نمی‌تواند به موفقیت برسد. «چه چیزی می‌توانستم در برابر زیبایی‌شناسی دنیای کهنه‌ای قراردهم که بر من سایه افکنده بود؟ مگر انقلاب خواهان آموزش جدی نبود؟ سری به مدودف زدم، که آن زمان هنوز رفیق حزبی‌ام بود و گفتم می‌خواهم هنری سوسیالیستی خلق کنم. سربوزا مدت زیادی خندید».

با این حال، فکر می‌کردم او جسارت مرا دست‌کم گرفته بود. کار حزبی را رها کردم و به مطالعه پرداختم. پارادوکس‌های فوتوریسم

پس انقلاب به زیبایی‌شناسی جدیدی نیاز داشت و این مستلزم فداکاری کامل بود. در اوایل سال ۱۹۱۰، پس از خارج‌شدن از زندان، مایاکوفسکی حزب بلشویک و سیاست‌های حزبی را کامل ترک کرد. او بتدریج به‌عنوان یک هنرمند و شاعر در محیط خلاق مسکو، با گرایش به آوانگارد‌های غربی، از جمله فوتوریسم، که در سال ۱۹۰۹ در ایتالیا ظهور کرده بود، به‌شهرت رسید.

مایاکوفسکی در آن سال‌ها خود و همکار نزدیکش، دیوید بورلیوک، ایدئولوگ فوتوریسم روسی، را این‌طور توصیف می‌کند: دیوید خشم استادی را دارد که از هم عصرانش پیشی‌گرفته است، من رقت سوسیالیستی را دارم که اجتناب‌ناپذیر بودن فروپاشی موارد قدیمی را می‌داند. فوتوریسم روسی متولد شد.

فوتوریست‌های روسی (که به آن‌ها بودتلی‌ها می‌گفتند)، مانند هم‌تایان ایتالیایی خود، خواستار غلبه بر پرستش کلاسیک‌ها بودند و هنرمندان نسل‌های پیشین را بی‌اعتبار می‌کردند. با این حال، درحالی‌که ایتالیایی‌ها مدرنیته و آینده فنی را می‌ستودند، و از صنعت و جنگ تمجید می‌کردند، بودتلی‌ها عمدتاً به باستان‌گرایی پیشاکلاسیک و پیشامدرن متوسل می‌شدند. در نهایت، تهاجم عمدی فوتوریست‌های ایتالیایی توسط برخی از همکاران روسی آنها رد شد. مایاکوفسکی نوشت: «ما طرفدار خودمختاری فوتوریسم روسیه هستیم. [فوتوریست‌های

ایتالیایی] نزاع بازان هستند، [ما میدانیم] تحقیر خود را نسبت به آنها میدانیم». این مورد توسط همکاری الکسی کروچنیخ نیز بازتاب یافت:

ممکن است در هنر مخالفت (ناهماهنگی) وجود داشته باشد، اما نباید گستاخی، بدبینی و وقاحت (آنچه فوتوریست‌های ایتالیایی تبلیغ می‌کنند) وجود داشته باشد، زیرا نمی‌توان جنگ و نزاع را با خلاقیت ترکیب کرد.

شاید این نگرش - «نمی‌توان جنگ و دعوا را با خلاقیت ترکیب کرد» - بر تحول سیاسی آینده فوتوریسم تأثیر بگذارد. اما در آستانه جنگ جهانی اول، فوتوریسم روسی بسیار متناقض بود. این جنبش شامل یک پاتوس توسعه‌طلبانه تهاجمی بود- فوتوریست‌های روسی خود را به‌عنوان آوانگارد شرق معرفی می‌کردند که آماده فتح اروپا هستند تا «حس خاصی از مادیات» را به آن بیاورند که تا آن زمان برای اروپا ناشناخته بود. این با روحیه آنارشستی، مشکوک به هرگونه مرزهای دولتی و تجاوز مبتنی بر درک محدود از ملت یا نژاد همراه بود. اما سیر تاریخ فوتوریست‌های روسی، از جمله مایاکوفسکی، را به سوی اتخاذ تصمیمی مشخص سوق داد.

*چرخش شوونیستی ۱۹۱۴

در اوت ۱۹۱۴ جنگ جهانی اول آغاز شد. این‌گونه بود که بلشویک‌ها - رفقای سابق مایاکوفسکی - به این رویداد واکنش نشان دادند: مطبوعات بورژوازی که در برابر حاکمان زندگی قلع و قمع می‌شوند، با تمام قوا می‌کوشند تا زهر ناسیونالیسم برادرکشی را به درون توده‌ها بریزند تا آنها را خفه کنند و بی‌چون و چرا به سمت کشتار بکشانند. [. . .]

جنگ اروپایی صدها هزار و شاید میلیون‌ها جسد برجای خواهد گذاشت. و نظام‌های سیاسی دولت‌ها و بنیان‌های اقتصادی‌شان را دچار لرزش و آشفتگی خواهد کرد.

در اواخر ژوئیه، مایاکوفسکی در شعرش با عنوان «جنگ اعلام شد» چشم‌اندازی شهری را ترسیم کرده بود که سرشار از پیش‌گویی‌های شوم بود. اما به محض آن‌که صدای غرش توپ‌ها بلند شد، موضعی حامی جنگ اتخاذ کرد.

به گفته الکساندر میخایلوو، زندگی‌نامه‌نویس، «[در] این دوران، او دیگر با بلشویک‌ها ارتباطی نداشت، تحت تأثیر تبلیغات رسمی قرار گرفت و نتوانست معنای سیاسی رویدادها را درک کند.» مایاکوفسکی از طریق لوبوک‌ها (نوعی گرافیک سنتی روسی همراه با زیرنویس) با جهت‌گیری میهن‌پرستانه امرار معاش می‌کرد. اتریشی‌ها لووف را تسلیم روس‌ها کردند،

خرگوشان را چه کار با شیران!

این موضوع نه شوخی بود و نه صرفاً راهی برای کسب درآمد. در مقالات این دوره، شاعر برنامه‌ای سیاسی حامی جنگ را با فرهنگی ضدغربی درهم آمیخته بود (روسیّه می‌جنگد تا به کیسه نان غرب تبدیل نشود). در اصل، این موضع‌گیری نسخه‌ای راست‌گرایانه و پیشافاشیستی از برنامه سیاسی رادیکال‌شده‌ی فوتوریست‌های روس بود.

جنگ کشتار بی‌معنا نیست، بلکه شعری است درباره روحی آزادشده و متعالی. بنیان انسانی روسیه دگرگون شده است. افراد قدرتمند آینده متولد شده‌اند. . . .

با آغاز جنگ، تقابل شاعر میان هنرمند و عوام معنای جدیدی پیدا کرد از دل انکار فرهنگ «روشن‌فکری» کهنه، ندایی برای روی‌آوردن به توده‌ها برخاست.

بلندپروازانه‌ترین ایده خود را، محبوب‌ترین ایده خود، ورشچاگین‌ها، تولستوی‌هایتان - مردی را نکشید - بگیرید و آن‌را به خیابان‌های روسیه امروز ببرید و جمعیت، جمعیت باشکوه، ریش‌های خاکستری شما را روی سنگفرش خیابان‌ها خرد خواهند کرد.

جمعیت اینجا فقط موادی بود که در خدمت جاه‌طلبی‌های یک هنرمند یا یک سیاستمدار بود. موضع ضدبورژوازی مایاکوفسکی و عطش جمع‌گرایی اکنون علیه ایده فردیت انسان به‌عنوان معیار تمام امور معطوف شده بود.

در انبوه مرگ‌های پروازی، نمی‌توان تمایزداد کدام متعلق به من است و کدام متعلق به دیگری. آنجا در جنگ، همه هم‌زمان نفس می‌کشند، و به همین دلیل است که جاودانگی وجود دارد.

او نوشت:

وجه اشتراک برای همه مردان یک مبارزه عظیم، که امروز هم عقاید، هم احزاب و هم طبقات را نابود کرده است. . . .

صحبت از مبارزه کشور برای هستی براحثی با فراخوان‌های امپریالیستی و مسیحایی ترکیب می‌شد که «غرب فرسوده، اراده روسیه، اراده سرکش شرق را دیکته می‌کنند!»

ملت روسیه، آن ملت واحدی که با قطع مشت رانده‌شده، می‌تواند چهره جهان را برای مدت طولانی به لبخند وادار کند.

طرد دنیای قدیم، با هنر و ایده فردیت انسان آن، و پرستش نیروی نظامی و تکنولوژی، مایاکوفسکی را به پیروی از فیلیپو توماسو مارینتی ایتالیایی، به سمت زیبایی‌شناسی جنگ سوق داد.

به‌عنوان یک روسی، هر تلاشی از سوی یک سرباز برای جداکردن قطعه‌ای از خاک دشمن برای من مقدس است، اما به‌عنوان یک هنرمند، باید فکر کنم که شاید کل جنگ فقط برای این اختراع شده است که کسی بتواند

یک شعر خوب بنویسد.

زیبایی‌شناسی جنگ یکی از ویژگی‌های مهم پارادایم فاشیستی است که والتر بنیامین فیلسوف بیست سال بعد درباره آن می‌نویسد. دموکراتیزه کردن هنر و غلبه بر «هاله» منحصر به فرد ذاتی هنر گذشته، که با پیشرفت فنی مرتبط بود، همگی به این نتیجه منتهی شد که توده‌ها می‌توانند هم سوژه فرایند تاریخی شوند و هم به اشیایی برای دستکاری‌هایی که پیش از این غیرممکن بنظر می‌رسیدند، تبدیل‌شوند. توده‌ها سهم خود را از قدرت و دارایی مطالبه کردند و فاشیسم انرژی آنها را به سمت جنگ و در نتیجه به سمت خود ویرانگری «به عنوان یک لذت زیبایی‌شناسی» هدایت کرد. برای بنیامین:

فاشیسم تلاش می‌کند تا توده‌های تازه پرولتاریزه شده را سازماندهی‌کند و در عین حال روابط مالکیتی را که آنها برای از بین بردن آن تلاش می‌کنند دست نخورده باقی می‌گذارد. فاشیسم نجات خود را در دادن امکان ابراز نظر به توده‌ها می‌بیند - اما تحت هیچ شرایطی به آنها حقوق نمی‌دهد. توده‌ها حق دارند روابط مالکیتی را تغییر دهند، فاشیسم تلاش می‌کند تا این حق را در قالب حفظ همان روابط بدون تغییر به آنها ابراز کند. نتیجه منطقی فاشیسم، زیبایی‌شناسی زندگی سیاسی است. با [گابریله] د'آنونزیو، انحطاط وارد عرصه سیاست شد؛ با مارینتی، فوتوریسم؛ و با [آدولف] هیتلر، سنت بوهمیایی شوابینگ.

بنیامین اینجا در درجه اول از سینما صحبت می‌کرد. مایاکوفسکی نیز با سینما به عنوان هنرهایی که بیشترین پتانسیل را برای جذب و تأثیرگذاری بر توده‌ها دارد، ارتباط برقرار می‌کرد. بنیامین توضیح داد که چگونه بحران اقتصادی و اخلاقی آتی جامعه بر تعامل بین توده‌هایی که وارد عرصه تاریخی شده بودند و پروژه‌های ایدئولوژیک رقیب فاشیسم، کمونیسم و دموکراسی بورژوازی تأثیر گذاشت. جنگ جهانی اول نخستین مرحله از این درگیری بود. در همین دوره بود که سیاست‌ها و جنبش‌های فاشیستی آینده در ایتالیا، آلمان و کشورهای دیگر ظهور کردند. در سال ۱۹۱۸، مارینتی حزب فاشیستی خود را تأسیس کرد. اما تاریخ روسیه و به تبع آن مایاکوفسکی و رفقایش بتدریج در جهت مخالف درحال پیشرفت بودند.

نوشتن با جنگ

مایاکوفسکی نوشت: «برای صحبت درمورد جنگ، باید آنرا ببینید. من به عنوان یک داوطلب ثبت نام کردم. آنها به من اجازه نمی‌دادند. هیچ اعتباری نداشتم.» با این حال، در پاییز ۱۹۱۵، او به ارتش فراخوانده شد. دوستانش به او کمک کردند تا در یک شرکت موتوری که

مسئول حمل و نقل سربازان و همه چیزهای لازم برای عملیات نظامی بود، شغلی پیدا کند. «حالا نمی‌خواهم به جبهه بروم. تظاهر کردم که نقشه‌کش هستم.»

شاعر هیچ‌گاه سرودهای رژه یا سرودهایی برای ارتش در حال جنگ ننوشته بود. جنگ برای او هر روز ترسناک‌تر می‌شد. موضع عمیق ضدبوروایی مایاکوفسکی اکنون به صورت خشم اخلاقی نسبت به کسانی که «در حال غرق‌شدن در هرج و مرج‌های مکرر» بودند، درحالی‌که سربازان عادی در جبهه جان خود را از دست می‌دادند، بروز پیدا کرد. یکی از معاصران این شاعر را در حال اجرا در یک کافه شیک توصیف کرد:

حضار از تعجب خشکشان زد: بعضی‌ها با لیوانِ شاتِ بالا نگه داشته، بعضی‌ها با تکه‌ای مرغِ ناتمام. رسوایی پس از آخرین ابیات شعری به پا شد:

«که جانم را فدای چون شما کنم؟

عاشقان تن زن، شام و اتومبیل؟

ترجیح می‌دهم بروم آب آناناس بریزم

برای فاحشه‌های بارهای مسکو»

[ترجمه از دوریان راتنبرگ]

صدای «آه» و «اوه» زنان شنیده می‌شد، مردان خشمگین شدند، فریادهای تهدیدآمیز و سوت‌زدن به گوش می‌رسید...

اما مایاکوفسکی در اشعار این دوره، موضع سیاسی نسبت به جنگ اتخاذ نکرد. این روش به او اجازه می‌داد احساسات خود را ابراز کند و حتی مخاطبان نخبه‌گرای خود را تحریک کند، بی‌آن‌که مستقیماً وارد بیان سیاسی شود. همان‌طور که خود در مقاله‌ای در سال ۱۹۱۴ نوشت: «کسی که سوار بر سیمی براق که برای یک طبیعت بی‌جان چیده شده و مردان به دار آویخته‌شده در کالیش را نمی‌بینند، هنرمند نیست. شاید نشود درباره جنگ نوشت، اما باید از جنگ نوشت!»

میخائیلوف، زندگینامه‌نویس او، می‌نویسد: «اما چگونه باید از جنگ نوشت؟ مایاکوفسکی نمی‌تواند به این سؤال پاسخ دهد.» صدای جنگ، کوبنده‌ترین صدای مدرنیته بود. اما جنگ، نویدبخش تجدید جهان نبود و از قبل به یک روال خونین تبدیل‌شده بود. وحشت تصاویر آن از نظر زیبایی‌شناسی قوی‌تر از تصاویر گمانه‌زننده تجدید حیات است. جنگ به معنای سنگر، شپش، خون و کثافت بود، نه «بهداشت جهان».

بتدریج روشن‌شد که «نوشتن با جنگ» - یعنی بازتاب‌دادن جهان در فرم و محتوا در دوران فاجعه‌ای جهانی - به معنای نوشتن درباره وحشت‌های آن بود. این همچنین به معنای گرایش بیشتر و بیشتر به سمت محکومیت سیاسی آن بود. بدین ترتیب، شعر «جنگ و صلح» مایاکوفسکی به وجود آمد، که در آن جنگ نه تنها به عنوان یک کابوس وجودی توصیف می‌شود،

بلکه به عنوان جنایتی از سوی قدرت‌ها و سرمایه‌داران تمام کشورهای جهان نیز معرفی می‌گردد.

از تا بوتش

پزشکان یکی را بیرون آوردند،

تا علت این انقراض قریبالوقوع را دریابند.

در روحش، که به‌طور کامل خورده شده بود،

میکروبی با پنجه‌های طلایی

در حال آشوب بود،

و روبل می‌لرزید.

در اینجا مهم است که به مضمون اساسی مایاکوفسکی، یعنی عشق به زندگی در جلوه‌های مختلف آن، توجه کنیم. این تبدیل به وزنه‌ای در برابر ویرانی و کشتارهایی شد که جنگ به‌همراه آورد. توسل مایاکوفسکی به «حس مادی» نیمه‌عرفانی، به توجه به جنبه‌های «حقیر» و مادی رنج انسان تبدیل‌شد.

میدانم -

میخ توی چکمه‌ام

از خیال‌پردازی گوته هم کابوسوارتر است.

در آثار مایاکوفسکی، جایگاه توده‌ی انسانی نه از طریق جنگ، که فرد را خرد و جمع را از نظر فیزیکی نابود می‌کند، بلکه از طریق تجسم کرامت «مردم عادی» ارتقا می‌یابد. عناصری از دیدگاه مسیحی و رادیکال-دموکراتیک در «جنگجوی خدا»ی مایاکوفسکی در یک تصویر واحد ترکیب‌شدند.

ما،

دارودسته‌های زنجیری شهر جذامی‌ها

جایی که طلا و کثافت، بیماری هولناک را می‌پرورانند

ما از ونیز با تمام خلوصش پاک‌تریم

که توسط خورشیدها و دریاها شسته و شسته شده‌ایم.

مایاکوفسکی با خلق آیین زندگی نو، جایگزینی انسان‌گرایانه برای فاجعه نظامی توصیف می‌کند:

هر کسی -

حتی بی‌نیاز

باید زندگی کند

حرفم را می‌شنوید:

باید!

هیچ‌کس

در گورهای سنگرها

درحالی‌که زنده است

قاتلان!

نباید به زور رانده شود.

«جنگ و صلح»

... به شما می‌گویم،

کوچکترین ذره زنده

از تمام آنچه نوشته‌ام ارزشمندتر است

«ابر شلوارپوش»

همین مضامین را می‌توان در آثار بعدی او، تا «شعر جشن سالگرد» در سال ۱۹۲۴، یافت.

شدیداً از هر نوع موجود مرده‌ای متنفرم!

شدیداً هر نوع زندگی را می‌پرستم.

در این مرحله، مایاکوفسکی دوباره از نظر ایدئولوژیکی (اما هنوز نه از نظر سیاسی) به بلشویک‌ها نزدیکتر شد. او به پرسش «برای چه می‌جنگیم؟» رسید-پرسشی که شاعر پیش‌تر در سال ۱۹۱۷، پس از انقلاب فوریه، مطرح کرده بود. در طول جنگ، مایاکوفسکی اشعار خود «ابر شلوارپوش»، «فلوت فقرات» و «من» را نوشت. این اشعار به تجربه عشق در پس‌زمینه جنگ و فروپاشی دنیای قدیم اختصاص داشتند. در اینجا شاید بهترین نمونه از چگونگی ترکیب این دو موضوع توسط شاعر، آمده باشد:

جسمت را دوست خواهم داشت

و از آن مراقبت خواهم کرد

مانند سربازی که در میانه جنگ پایش قطع شده

و تنها پایش را گرامی می‌دارد.

(«ابر شلوارپوش»)

مایاکوفسکی در اشعار این زمان، مقیاسی خلاقانه و وجودی را بنا می‌کند که جایی برای میهن‌پرستی تهاجمی و نظامی‌گری باقی نمی‌گذارد. اما جایی برای یک شور انقلابی نوآورانه وجود دارد، که بزودی کاملاً بر شاعر مسلط شده و سرانجام سرنوشت او را به‌طور کامل تعیین خواهد کرد. کار او به‌عنوان یک شاعر، و همچنین سیر تاریخ، مایاکوفسکی را مانند فوتوریسم روسی به چپ سوق داد. او مانند اکثر همکارانش، انقلاب اکتبر را پذیرفت و به مبارزی در جبهه فرهنگی آن تبدیل شد.

پس از انقلاب

در دهه ۱۹۲۰، مایاکوفسکی هنوز مطالب زیادی درباره صلح می‌نوشت، و عمدتاً تصویر اتحاد جماهیر شوروی را به‌عنوان کشوری که برای صلح می‌جنگید و مجبور بود دائماً در برابر کشورهای سرمایه‌داری از خود

دفاع کند، ترسیم می‌کرد. تجربه‌ی «لوبوک» میهن‌پرستانه به «ویندوز روستا» ترجمه می‌شود که نوعی طنز سیاسی خیابانی است. با این حال، شعری وجود دارد که در آن مایاکوفسکی به‌طور مستقیم زیباسازی جنگ را رد می‌کند و در آن با هم‌دوره‌های شوروی خود، از جمله شاعر جوزف اوتکین، وارد جدال ایدئولوژیک می‌شود.

برخی

حتی امروز

از لای دندان‌هایشان دروغ می‌گویند،

لگام‌های شاعرانه‌شان را گاز می‌گیرند:

“زیبا،

در همه چیز زیبا،

آنها

بدن‌هایشان را حمل می‌کردند...”

آیا این زیبا نیست؟

شاعران

جنگ و ارتش را ارج نهادند،

این باید

توسط شاعر

تف شده و بی‌اعتبار شود.

جنگ

بادی است

با بوی تعفن جسد.

جنگ

کارخانه‌ای است

از گدایان.

گور

عظیم

عمیق و پهن‌آور،

گرسنگی،

کثافت،

حصه و شپش.

مایاکوفسکی که در ابتدا خواهان ترکیب مبارزه سیاسی و خلاقیت بود، در نهایت به این نتیجه رسید که انجام دقیقاً همین امر غیرممکن است. هنر به اصلی‌ترین شغل و آرزوی زندگی او تبدیل شد و او را از شیف‌تگی جوانی‌اش به بلشویک‌ها دور کرد و به نوعی آگاهی سیاسی‌اش را در آستانه جنگ جهانی اول تضعیف کرد.

اما شاعر خیلی زود به این نتیجه رسید که در ستایش جنگ، خلق هنر

جدید غیرممکن است. کار عمیق او با مواد هنری و تمایزش به بیان جدی روح زمانه‌اش، با زیباسازی سطحی جنگ و بازتولید کلیشه‌های میهن‌پرستانه در تضاد بود. «نوشتن با جنگ» به معنای استفاده از ابزارهای هنری جدید برای نشان‌دادن وحشت جنگ و نیاز به یک نظم اجتماعی جدید به‌عنوان راهی برای رهایی از آن بود.

این‌گونه بود که مایاکوفسکی به موضع روشن ضدجنگ رسید و بار دیگر به بلشویک‌ها نزدیک‌تر شد. او تمام عمرش را صرف این کرد هنر، عشق و کل جامعه را از روح بورژوازی و نافرهیختگی پاک کند. او تمام امید خود را به انقلاب بلشویکی بست و به یکی از سخنگویان آن تبدیل‌شد - به‌عنوان یک پروژه روشنگری رادیکال و جمع‌گرایانه، حتی با وجود تمام خطرات کنترل کامل دولتی.

او در شعر خودکشی خود نوشت: «قایق عشق در میانه روزمرگی زندگی در هم شکست». ما به‌طور قطع نمی‌دانیم چه چیزی بیشتر بر خودکشی مایاکوفسکی تأثیر گذاشت - درام‌های شخص‌اش یا احساس بی‌ارزش بودنش در جامعه‌ی جدید شوروی که تمام شور و شوق سیاسی خود را صرف ساخت آن کرده بود. اما می‌دانیم که او در مسیر خود آثار بزرگی درباره اشتیاق به عشق و سوسیالیسم خلق‌کرد که به طبیعت والا و تراژیک انسانی گره‌خورده بود.

همکاران

پی‌نوشت:

۱- Kirill Medvedev شاعر، مترجم و فعال سیاسی ساکن مسکو است.

۲- futurist

۳- تاریخ انتشار این مقاله ۲۰۲۵/۱۵/۰۴ است.